

Model coproductieovereenkomst gemeente-lokale omroep, OLON/VNG januari 2005, in 2012 aangepast aan Mediawet 2008, zie cursieve delen

OVEREENKOMST

Ondergetekenden:

- 1) De gemeente Y, waarvan de zetel is gevestigd te (adres), rechtsgeldig vertegenwoordigd door (naam), (functie) hierna te noemen: “de Gemeente”
- 2) De lokale omroepinstelling X, waarvan de zetel is gevestigd te (adres), rechtsgeldig vertegenwoordigd door (naam), (functie), hierna te noemen: “de Omroepinstelling”

Overwegende:

1. De Gemeente acht het van algemeen belang dat (naast de inzet van andere voorlichtings-middelen) door middel van een (serie) radio- en/of televisie-uitzending(en), hierna te noemen het Programmaonderdeel, informatie wordt verstrekt aan (of: de aandacht wordt gevestigd van) een breed publiek ten aanzien van een onderwerp dat tot het beleidsterrein van de Gemeente behoort;
2. De Omroepinstelling fungeert in de Gemeente als lokale publieke omroep en beschikt als zodanig door het Commissariaat voor de Media verstrekte zendmachtiging voor de gemeente;
3. Krachtens de Mediawet 2008 bepaalt de Omroepinstelling, onverminderd het bij of krachtens deze wet bepaalde, vorm en inhoud van haar programma en is verantwoordelijk voor hetgeen in haar zendtijd wordt uitgezonden. Het programma van de Omroepinstelling is onafhankelijk van commerciële invloeden en, behoudens het bepaalde bij of krachtens de Mediawet 2008, van overheidsinvloeden. Het programmabeleidsbepalende orgaan (PBO) van de Omroepinstelling bepaalt het programmabeleid;
4. Als gevolg van deze wettelijke bepalingen mogen aan bestaande en toekomstige gemeentelijke subsidiëring (bekostiging) geen subsidie(bekostigings)voorwaarden worden gesteld betreffende de vorm en inhoud van de programmering;
5. Partijen dienen daarom separaat van de gemeentelijke subsidiëring (bekostiging) nadere afspraken te maken over coproducties, binnen de mogelijkheden van Europese en landelijke wet- en regelgeving;

6. Onverlet het gestelde onder 3 hebben partijen afspraken gemaakt over de inhoud en vormgeving van het Programmaonderdeel zoals vastgelegd in het programmaconcept, dat tenminste een synopsis van het Programmaonderdeel en een beschrijving van het productie-traject bevat;
7. De Omroepinstelling zal het Programmaonderdeel realiseren, ten behoeve waarvan de Gemeente een door partijen overeengekomen financiële bijdrage zal leveren;
8. De voorgenomen coproductieovereenkomst is waar mogelijk afgestemd op de Aanwijzingen inzake coproducties en andere omroepprogramma's van de minister van Algemene Zaken d.d. 30 juni 2004;

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1

Coproductie

- 1.1 Het Programmaonderdeel zal worden geproduceerd en uitgezonden op basis van het door partijen vastgestelde en als integraal onderdeel van deze overeenkomst aangehechte programmaconcept d.d. (datum).
- 1.2 Het Programmaonderdeel zal worden geproduceerd door de Omroepinstelling of in opdracht van de Omroepinstelling door producent(naam).
- 1.3 De Gemeente heeft de door de Omroepinstelling opgestelde en als integraal onderdeel van deze overeenkomst aangehechte productiebegroting van kosten d.d. (datum) ten bedrage van € ... (bedrag) goedgekeurd en verbindt zich om (een door partijen overeengekomen deel van) deze kosten aan de Omroepinstelling te vergoeden.
- 1.4 Wijziging achteraf van het totaalbedrag van de begroting als bedoeld in artikel 1.3. door wijziging van bepaalde posten in het totaalbedrag van de begroting door de Omroepinstelling kan slechts geschieden met uitdrukkelijke instemming van de Gemeente.

Artikel 2

Vrijwaring

- 2.1 De Omroepinstelling staat ervoor in dat het Programmaonderdeel geen strijd oplevert met enige in Nederland voor de publieke lokale omroep geldende wettelijke bepalingen of toepasselijke branchecodes.
- 2.2 De Omroepinstelling is niet aansprakelijk jegens de Gemeente en/of derden voor de schade veroorzaakt door niet-uitzending, onvolkomen uitzending of ontijdige uitzending van het Programmaonderdeel indien de oorzaak daarvan is gelegen in overmacht.

Artikel 3

Redactionele onafhankelijkheid

- 3.1 De redactionele verantwoordelijkheid voor het Programmaonderdeel ligt krachtens artikel 48 van de Mediawet (artikel 288 lid 1 van de Mediawet 2008) bij de Omroepinstelling.
- 3.2 Partijen zullen periodiek overleggen over de uitvoering van de onderhavige overeenkomst.

Artikel 4

Intellectueel eigendom

- 4.1 De auteursrechten en andere rechten van intellectuele en industriële eigendom terzake van het Programmaonderdeel berusten bij de Omroepinstelling.
- 4.2 De Omroepinstelling verstrekt de Gemeente één of meer beeld- of geluidsdragers waarop het Programmaonderdeel is vastgelegd. De Omroepinstelling verleent de Gemeente onherroepelijk toestemming deze beeld- of geluidsdrager(s) onder eigen verantwoordelijkheid te gebruiken voor voorlichtingsdoeleinden.

Artikel 5

Betaling

De Gemeente verbindt zich aan de Omroepinstelling om de in artikel 1.3. genoemde vergoeding als volgt uit te keren:

- a. De vergoeding bedraagt de som van € (zegge: Euro) exclusief eventueel verschuldigde omzetbelasting;
- b. De betaling van dit bedrag zal, telkens binnen 21 dagen na ontvangst van een gespecificeerde factuur van Omroepinstelling, als volgt geschieden:
 - 1) 70% van het totaalbedrag bij aanvang van de productie van het Programmaonderdeel;
 - 2) 30% van het totaalbedrag na de voltooiing en uitzending van het Programmaonderdeel.

Artikel 6

Ontbinding, opzegging of beëindiging van de overeenkomst

6.1 Met betrekking tot de ontbinding van deze overeenkomst is artikel 6:265 e.v. BW van toepassing.

6.2 Alvorens een partij tot ontbinding van de overeenkomst overgaat, dient overleg met de wederpartij plaats te vinden.

6.3 De overeenkomst kan door de Gemeente tussentijds worden opgezegd indien:

a. aan de Omroepinstelling geen zendtijd meer is toegewezen;

b. de Omroepinstelling in staat van faillissement wordt verklaard, surséance van betaling aanvraagt, de onderneming liquideert, staakt of stil legt.

6.4 De opzegging dient plaats te vinden bij aangetekend schrijven onder vermelding van de reden van opzegging

6.5 Ingeval van tussentijdse beëindiging vindt restitutie plaats van door de Gemeente betaalde bedragen op basis van hetgeen op dat moment krachtens deze overeenkomst is gepresteerd.

Artikel 7

Duur van de overeenkomst

Deze overeenkomst gaat in bij ondertekening en geldt tot en met (datum).

Artikel 8

Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing. Geschillen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te

-

Aldus opgemaakt en getekend in tweevoud op te

Voor Gemeente:

Voor Omroepinstelling:

Toelichting Model coproductieovereenkomst gemeente – lokale omroep

Inleiding

Sinds de invoering van de televisie in Nederland hebben de rijksoverheid en omroepen samengewerkt bij het maken van televisieproducties. De Rijksvoorlichtingsdienst heeft in 2000, naar aanleiding van discussies met de Voorlichtingsraad en de Tweede Kamer, een aantal praktische richtlijnen opgesteld waaraan landelijke coproducties dienen te voldoen. Deze richtlijn is nadien vervangen door de Aanwijzingen inzake coproducties en andere omroepprogramma's van de minister van Algemene Zaken d.d. 30 juni 2004, Stcrt. 19 juli 2004, nr. 135, p. 9.

De Richtlijn en de Aanwijzingen zijn inmiddels ingetrokken. Toch konden ze als uitgangspunt genomen worden voor het opstellen van een coproductieovereenkomst op lokaal niveau, tussen de gemeentelijke overheid en een lokale omroepinstelling. Tevens is gebruik gemaakt van de coproductieovereenkomst die de Gemeente Alkmaar en de Stichting Alkmaar Radio en Televisie eind oktober 2004 hebben afgesloten.

Immers niet alleen de rijksoverheid maar ook gemeenten hebben de behoefte om specifieke beleidsonderwerpen via lokale media voor het voetlicht te brengen.

In de formulering van de gemeenteraad van Alkmaar staat: "het algemeen belang (is) ermee gediend dat de (....) bevolking beter en vaker kennis kan nemen van gemeentelijk beleid (...), zodat inwoners (.....) in staat worden gesteld zich daarover zelfstandig een oordeel te vormen". Lokale omroep wordt door de raad als een geschikt medium beschouwt om "de lokale democratie in volstrekte openbaarheid te laten functioneren".

Bekostiging en coproductie

Veel andere gemeenten zijn zich minder goed bewust van de mogelijkheden én van de beperkingen bij het inschakelen van de lokale omroep bij deze informatievoorziening.

Via kabel en ether is het programma van de lokale omroep voor elke inwoner in de gemeente toegankelijk. Vanuit zijn wettelijke publieke taak is de lokale omroep daarbij gehouden, in zijn programma's voldoende aandacht te besteden aan lokale informatie, cultuur en educatie.

De omroep kan dus een rol spelen in het gemeentelijk openbaar debat en de versterking van de lokale democratie. De omroep is daarbij redactioneel volstrekt onafhankelijk.

Sommige gemeentelijke bekostigingsvoorwaarden staan echter op gespannen voet met deze onafhankelijke positie. Zo is het al dan niet (integraal) uitzenden van raads- en commissievergaderingen van de Gemeente krachtens de Mediawet een vrije keuze van de Omroepinstelling en geen verplichting, die kan worden opgelegd.

Als de Gemeente verlangt, dat de Omroepinstelling specifiek aandacht besteedt aan vergaderingen, onderwerpen, doelgroepen en/of wijken of stadsdelen, dan kan dat alleen in de vorm van een coproductieovereenkomst.

Om helderheid te scheppen over wat gemeenten wel en wat ze niet van de omroep kunnen vragen én de productie van lokale omroeproducties 'van algemeen belang' te stimuleren, hebben de OLON (namens de lokale omroepen) en de VNG (namens de gemeenten) een standaardmodel voor lokale coproducties ontwikkeld. Deze is aan de relevante wetgeving getoetst door het Commissariaat voor de Media.

Mediawet 2008

Een lokale omroepinstelling dient zich te houden aan de Mediawet 2008 en aan beleidsregels die uitgevaardigd worden door het Commissariaat voor de Media, bijvoorbeeld op het gebied van sponsoring.

Belangrijke bepalingen in relatie tot een coproductieovereenkomst zijn:

Artikel 13c, lid 2 en Artikel 48 Mediawet (Artikel 2.1. lid 2d en Artikel 288 lid 1 Mediawet 2008),

welke de redactionele onafhankelijkheid en eindverantwoordelijkheid van de publieke omroepinstelling vastleggen en respectievelijk als volgt luiden: "De programma's van de publieke omroep zijn onafhankelijk van commerciële invloeden en, behoudens het bepaalde bij of krachtens de wet, van overheidsinvloeden" en "Iedere instelling die zendtijd heeft verkregen bepaalt, onverminderd het bij of krachtens de wet bepaalde, vorm en inhoud van haar programma en is verantwoordelijk voor hetgeen in haar zendtijd wordt uitgezonden".

Artikel 52a Mediawet (Artikel 2.106 Mediawet 2008)

stelt dat programma's die "geheel of gedeeltelijk bestaan uit nieuws, actualiteiten of politieke informatie" niet gesponsord mogen worden. In het verleden werd een gemeente slechts in uitzonderingsgevallen als 'sponsor' in de zin van de Mediawet aangemerkt (dat was alleen het geval als een gemeentebedrijf de programma's betaalt; zie artikel 1 onder II en III van de oude Mediawet). Voorts werd financiering van deze programma-categorieën door de overheid "onwenselijk" geacht en in de Richtlijn Coproducties van cofinanciering uitgesloten (zie Aanwijzingen, i.h.b. artikel 2). In de Media wet 2008 wordt onder artikel 1.1.

de overheid in welke vorm dan ook uitgesloten als sponsor. Ook dienen de bijdragen van overheidsinstellingen aan het begin of einde van een programma te worden vermeld.

De kern is, dat de aard van de overeenkomst een samenwerkingsovereenkomst tussen een gemeente en een lokale omroep is en géén productieovereenkomst, waarbij de opdrachtgever, i.c. de gemeente, vorm en inhoud van het programma eenzijdig bepaalt.

Financiering en voorwaarden lokale coproductie

Bij landelijke coproducties was de richtlijn, dat beide partijen, ministerie en omroep, financieel in gelijke mate in de coproductie investeren. Dit om te voorkomen dat de omroepinstelling het vervullen van haar informatieve taak afhankelijk maakt van het coproductieregime. Bovendien wordt de (landelijke publieke) omroep al door de overheid gefinancierd.

In de lokale situatie is de subsidie(bekostigings)relatie zoals gezegd niet zo vanzelfsprekend. Veel omroepen ontvangen slechts een klein bedrag of (tot voor de Mediawet 2008) zelfs in het geheel geen subsidie (bekostiging). In de lokale coproductieregeling wordt dan ook benadrukt dat het hier om een aanvullende geldstroom gaat, waarvoor apart afspraken gemaakt moeten worden.

Daarbij brengt de gemeente de financiering in en heeft de lokale omroep een inbreng 'in natura':

De personele inbreng van redactie en productie (omroepmedewerkers en -vrijwilligers) en goedkoop gebruik van de faciliteiten van de omroep alsmede de taken en verantwoordelijkheden van de omroep als lokale zendgemachtigde.

Net als de rijksoverheid zijn OLON en VNG van mening, dat het ongewenst is als lokale omroepen te veel afhankelijk worden van inkomsten uit coproducties. Er dient een gezonde balans te zijn tussen inkomsten die de omroep uit subsidie (de reguliere bekostiging) ontvangt en inkomsten uit coproducties. In geval van verzuim of wanprestatie van een der beide partijen is artikel 6:265 e.v. van het Burgerlijk Wetboek volledig van toepassing.

Auteursrechten

De auteursrechten van het programma berusten bij de producent, veelal de omroepinstelling zelf. Krachtens de wet is de omroepinstelling verantwoordelijk voor de kosten die gemoeid zijn met de openbaarmaking van het programma via ether en kabel. De lokale omroepen hebben daartoe een collectieve overeenkomst afgesloten met auteursrechtelijke organisaties als BUMA/STEMRA (auteursrecht componisten/schrijvers) en SENA (auteursrecht uitvoerende artiesten).

Bij gebruik van het programma door de gemeente als voorlichtingsmateriaal bijvoorbeeld voor lokale instellingen is sprake van hernieuwde openbaarmaking, waarvoor opnieuw rechten moeten worden afgedragen aan de auteursrechtelijke organisaties. Volgens deze coproductie-overeenkomst zijn deze kosten dan voor rekening van de gemeente en niet voor rekening van de lokale omroep, tenzij ook de hernieuwde openbaarmaking plaats vindt in de zendtijd van de omroepinstelling. Dat laatste kan op basis van een aanvullende overeenkomst.